

Pestprotocol (onderdeel van het pedagogisch beleidsplan)

Wij willen het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper, gepeste en zwijgende meerderheid bespreekbaar te maken.

Er is een groot verschil tussen pesten en plagen

PLAGEN	PESTEN
- Incidenteel / kortdurend - Onbezonnen of spontaan - Wederzijdsheid - Geen vaste structuur: rolwisseling is mogelijk - Positieve bedoelingen - Beide partijen hebben plezier - Gelijkwaardige machtsverhouding: beide partijen kunnen het plagen stoppen - Heeft geen negatieve gevolgen - Meestal een tegen een - Vindt openlijk plaats	- Structureel / langdurig - Systematisch en berekenend - Eenrichtingsverkeer - Neiging tot vaste structuur: rolwisseling is vaak onmogelijk. Dader(s) en slachtoffer(s). - Negatieve bedoelingen: bewust kwetsen - Het gepeste kind heeft verdriet / voelt zich gekwetst - Ongelijkwaardige machtsverhouding: het slachtoffer is niet in staat het pesten te stoppen - Heeft schadelijke gevolgen: gaat ten koste van.. - Meestal een groep tegenover een geïsoleerd slachtoffer - Gebeurt meestal stiekem

Aanpak

De aanpak van het pestprobleem valt uiteen in twee delen. Enerzijds is het van belang het probleem te voorkomen. Dat vraagt om maatregelen in de preventieve sfeer. Anderzijds moet helder zijn wat de acties zijn als het pestprobleem zich desondanks voordoet.

Preventief handelen

Pesten wordt het best voorkomen in een klimaat waarin duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar. De op schoolniveau afgesproken 'Piramide regels' spelen hierbij een belangrijke rol. Iedere maand staat één van de regels centraal. In de klas wordt gesproken over de regel en tijdens de vieringen wordt aandacht besteed aan de dan centraal staande regel. Op deze manier worden we steeds herinnerd aan de gezamenlijk gemaakte afspraken. Naast de op schoolniveau afgesproken regels zijn er ook regels in de klas. Deze regels worden met de leerlingen in de klas bepaald.

Houding van leerkrachten

Van leerkrachten mag verwacht worden dat ze met betrekking tot het pestprobleem blijf geven van een oplettende en luisterende houding.

Concreet:

- Oppakken van signalen
- Serieus nemen van verhalen van kinderen
- Doorgeven van informatie aan collegae, bijv. over ruzies in pauzes
- Collectief toezicht op de naleving van afspraken

Kringgesprek

Periodieke gesprekken met kinderen waarbij ook onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, oplossen van ruzies e.d. aan de orde komen. In de kring de pestproblematiek aan de orde stellen

*Verskil tussen pesten en plagen duidelijk maken

*Kinderen informeren over de gevolgen van pestgedrag

*Duidelijk maken dat het inschakelen van de leerkracht bij pestgedrag niet wordt opgevat als klikken.

*Duidelijk maken dat elke leerling verantwoordelijk is voor de sfeer in de groep en daarom de plicht heeft pestgedrag aan te kaarten.

*Wie zwijgt stemt toe. Duidelijk maken dat de zwijgende middengroep medeplichtig is, omdat er geen actie ondernomen wordt het pesten te stoppen en het slachtoffer aan zijn lot wordt overgelaten.

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen

Als leerlingen ruzie hebben en / of elkaar pesten gaan we als volgt te werk:

Stap 1: Probeer eerst zelf (en samen) tot een oplossing te komen.

Stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

Stap 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Het probleem wordt besproken in de groep om de zwijgende meerderheid in te schakelen. Deze kinderen kunnen stelling nemen tegen de pester en de gepeste ondersteunen. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen leerlingen volgen sancties en worden ouders hiervan op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht :

- *Een of meerdere pauzes binnen blijven met een duidelijke opdracht

- *Nablijven met strafwerk

- *Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem

- *Afspraken maken met de leerling(en) over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week in een kort gesprek aan de orde.

Stap 4: Bij het signaleren van pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest. Er volgen gesprekken met de ouders, van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem. De leerkracht brengt de IB-er op de hoogte van de genomen stappen.

Bij aanhoudend pestgedrag kan externe hulp (sociale vaardigheidstraining, GGD, huisarts e.d.) worden ingeschakeld. In deze situatie vinden ook vervolgesprekken met ouders plaats. Hierdoor kan de verwachting bij ouders ontstaan dat een oplossing mogelijk is voor dit complexe probleem. Naast het bespreken van de te ondernemen interventies met de betrokken ouders is het belangrijk ook afspraken te maken over de beoogde resultaten. Zorgvuldige en duidelijke communicatie met betrokken partijen en verslaglegging zijn van groot belang.

Online pesten. Wat is digitaal pesten?

Op het internet of via de telefoon kun je door iemand gepest worden, die je niet kent. E-mailaccounts, bedreigingen of het plaatsen van vervelende foto's zijn voorbeelden van pesten. Een nieuwe vorm van digitaal pesten is het uitlokken van vechtpartijen en deze filmen met de digitale camera van een mobiele telefoon. Deze 'schokkende' filmpjes worden op internet gezet. Medeleerlingen zien deze mishandelingen op internet. Gepest worden is allesbehalve leuk. Op straat, op school of bij een club weet men wie de pester is. Op internet of via de telefoon werkt dit anders, dit kan ook gebeuren door iemand die men niet kent. Juist dit onbekende maakt het zo vervelend. Het hacken van E-mailaccounts, bedreigingen, tonen van vervelende foto's zijn voorbeelden van digitaal pesten. Digitaal pesten kan op school, maar ook, en vooral thuis gebeuren, als men telefoneert, maar ook als men rustig achter de computer zit. De scheldwoorden, beledigingen, bedreigingen kunnen ervoor zorgen dat men zich zelfs in zijn eigen huis niet meer veilig voelt.

Mediaprotocol

Er zijn gedragsregels afgesproken en er wordt regelmatig gepraat met kinderen over het waarom van veilig internetten. Hierbij gaan we uit van de gedachte dat het algemene gedragsregels zijn. Regels, die in de omgang tussen mensen belangrijk zijn, deze keer toegespitst op het internetgebruik. Voor

het gebruik van de nieuwe media hebben wij een mediaprotocol ontwikkeld. Hierin staan gedragsregels beschreven voor kinderen en personeel.

Mediaprotocol voor leerlingen van De Piramide

1. Ik mag gaan surfen op het internet als ik aan een opdracht ga werken, waarbij ik zelfstandig informatie moet zoeken. Dit is voor een opdracht, bijvoorbeeld een spreekbeurt of een werkstuk.
2. Bij het zoeken naar informatie zoek ik met Dabedoo, Davindi of Google.
3. Bij het gebruik van een zoekmachine gebruik ik 'normale' zoektermen.
4. Popps en andere reclame klik ik weg.
5. Ik mag alleen mijn voornaam gebruiken op het internet. Ik geef geen persoonlijke gegevens zoals mijn adres, telefoonnummer, emailadres of het adres van mijn ouders, school of andere bekenden.
6. Ik ga meteen naar meester of juf als ik op internet vervelende of vreemde informatie tegenkom.
7. Ik zal nooit iemand, die ik op internet ben tegengekomen, toestemming geven mij in het echt te ontmoeten.
8. Ik zal 'internetpersonen' geen foto's van mezelf toesturen zonder toestemming van meester of juf.
9. Ik ga niet reageren op vervelende email berichten. Het is immers niet mijn schuld dat sommige mensen zich niet weten te gedragen. Als het heel vervelende dingen zijn waarschuw ik meester of juf.
10. Als ik werk aan mijn website zal ik me netjes gedragen. Mijn taalgebruik is immers een goede reclame voor mijzelf en De Piramide.
11. Chatten en downloaden van bestanden is niet toegestaan op school. Bij twijfel overleg ik met meester of juf.
12. Je mag je mobieltje / spelcomputer alleen gebruiken als het voor school nodig is.
13. Je mag, na overleg, mailen met de juf of meester.

Mediaprotocol voor personeelsleden van De Piramide

1. Personeelsleden zijn op de hoogte van de inhoud van het mediaprotocol voor de leerlingen.
2. Internet wordt gebruikt voor educatieve doeleinden.
3. Met kinderen wordt regelmatig gesproken over mediawijs gedrag. Mediawijsheid duidt op het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld. (Raad voor Cultuur, 2005).
4. De leerlingcomputers worden zo geplaatst dat leerkrachten kunnen volgen wat de leerlingen doen.
5. Websites of webpagina's van leerlingen, die zij in opdracht van school maken, moeten worden gecontroleerd.
6. AGORA heeft in het communicatieprotocol beschreven dat personeelsleden alleen privé mobiele telefoons mogen gebruiken na overleg met de directie. Op De Piramide gaan we ervan uit dat personeelsleden hun mobiel alleen gebruiken indien het echt noodzakelijk is.
7. AGORA heeft in het communicatieprotocol beschreven dat personeelsleden geen contacten met leerlingen mogen onderhouden via profielsites en MSN.
8. Leerkrachten laten zich bij vertoning van films en tv programma's adviseren door de Kijkwijzer en voor het gebruik van spellen/games door PEGI.
9. Mailen met ouders heeft niet de voorkeur. Persoonlijk contact heeft de voorkeur. Alleen in voorkomende gevallen kan de mail worden gebruikt voor de communicatie.